

N F SP

NORSK FORENING FOR SPILLPROBLEMATIKK

ÅRSMELDING 2016 – 2017

GENERELT OM SPILLFELTET OG FORENINGENS ROLLE:

2016-2017 har vært Norsk Forening for Spillproblematikk (NFSP) 17.driftsår. Også i år har det vært et aktivt år. Kulturdepartementet har kommet med Stortingsmelding 12, «Alt å vinne. Ein ansvarleg og aktiv pengespelpolitikk» Meldingen var oppe i Stortinget den 02.05.17 og her ble spillpolitikk, reguleringsform, drift og fordeling av overskudd gjennomgått.

Penge- og dataspillproblematikk får fortsatt oppmerksomhet fra myndigheter, media og interesseorganisasjoner. Behandlingsinstitusjonene har jevnlig henvisninger på spilleavhengige pasienter. NFSP ser det som et særlig ansvar å bidra til å redusere problemenes omfang. Vi er engasjert i å beskytte barn og unge mot pengespill og mot utviklingen av problemer knyttet til både penge- og dataspill.

NFSP hilser Stortingsmelding 12 velkommen. Det er positivt at ansvar for all pengespillpolitikk skal samles i et departement. Vi bifaller at meldingen konkluderer med at enerettsmodellen gir høyere grad av ansvarlighet enn en lisensmodell og at Kulturdepartementet går inn for å beholde og beskytte enerettsmodellen. På samme tid er vi bekymret for at meldingen i sin argumentasjon, viser til at det er mange fordeler ved en lisensmodell. Vi kan ikke se det annerledes enn at en lisensmodell ville medføre en sterk økning i spilltilbud og reklame for pengespill i Norge. Dersom de utenlandske selskapene får lisens for å tilby pengespill i Norge, vil de også opprettholde sine internasjonale pengespilltilbud på nettet. Med en eventuell lisens for utenlandske spillselskap frykter vi en sterk økning i spilltilbud og ikke minst reklame. I kjølvannet av dette frykter vi en stor økning i utvikling av problemspill.

Det er vårt synspunkt at det allerede er for mange pengespill og for mye spillreklame i Norge. Både fra lovlige norske aktører og fra utenlandske spillselskap. De utenlandske spillselskapene har vist seg både grådige og hensynsløse når de rekrutter og forsøker å beholde spillere, inkludert spillere som de må forstå er problemspillere.

I Stortingsmeldingen er det en gjennomgående argumentasjon at for å kunne kanalisere norske spillere fra utenlandske spillselskap til lovlige norske aktører, må Norsk Tipping og Norsk Rikstoto følge opp med stadig mer attraktive spill, mer reklame og økning av tapsgrenser. Vi ser med bekymring på at de utenlandske spillselskapenes kritikkverdige praksis legitimerer at Norsk Tipping tøyser grensene hva et ansvarlig spilltilbud angår.

Videre ser vi ser med bekymring på utviklingen der Lotteritilsynet bifaller entreprenørens krav og foreslår høyere innskudd og pengepremier i Poker NM. Poker er et spill som da det ble legalisert, ble frontet som et pengespill som skulle ha underholdning og ikke penger i fokus.

Vi ser nå en spillpolitikk med sterkt press på liberalisering, noe som medfører en for defensiv holdning fra myndighetene i forhold til å la ansvarlighetsperspektivet gå foran pengefokuset.

Også de lovlige norske aktører som Norsk Tipping og Norsk Rikstoto går etter vårt syn for langt. Deres tilbud om pengespill er så å si tilgjengelig over alt; Hjemme på pc og mobil, i kassa i dagligvaren og i spillkiosker. Det er knapt mulig å bevege seg i samfunnet, verken på nett, i medier eller ute i offentligheten, uten å bli utsatt for reklame for pengespill. Norsk Rikstoto tilbyr uregistrert pengespill kombinert med alkoholserving på puber og travbaner. Forskning viser at alkohol og spill er en uheldig kombinasjon.

Vi vet fra den svenske longitudinelle befolkningsstudien, Swelogs, at problemspill berører spillerens helse, sosiale situasjon, arbeidsforhold og økonomi. Det samme gjelder for problemspillerens familie. En restriktiv spillpolitikk er fornuftig og skal ha en beskyttende funksjon for befolkningen. Det er myndighetenes oppgave å beskytte befolkningen mot skadelige produkter. En restriktiv spillpolitikk skal være på lik linje med politikk og restriksjoner i forhold til andre skadelige produkter som alkohol og tobakk.

Undersøkelser har vist at det er fullt mulig å utvikle alvorlig spilleavhengighet, sette seg i betydelige familiemessige, arbeidsmessige og økonomiske alvorlige problemer gjennom spill hos norske regulerte aktører. Paradokset er at på den ene siden tar Norsk Tipping sitt samfunnsansvar og jobber aktivt med å utvikle ansvarlige spillprodukter mens de på den andre siden innfører stadig nye lett tilgjengelige pengespill med utvidede tapsgrenser. Norsk Tipping står i dilemmaet å skulle forsyne de gode formålene med betydelige summer samtidig som de skal fronte et ansvarlig spillprodukt og ikke stimulere til problemspill og spilleavhengighet.

NFSP ber derfor Kulturministeren om å dempe ropet etter flere penger, gi Norsk Tipping i oppdrag å videreutvikle ansvarlighetstiltak, forby markedsføring av pengespill og gjøre tiltak for å beskytte barn og ungdom mot pengespill og problemutvikling. Det bør rettes oppmerksomhet mot gambling og pengebruk i dataspill. Oljefondet bør ut av eierskap i uregulerte spillselskap. Gode formål som kultur og idrett bør ikke finansieres direkte med midler fra pengespill men gjennom statsbudsjettet.

Vi ser at dataspill fremdeles skaper utfordringer og konflikter i mange familier. Hos sårbare unge kan dataspillavhengighet få alvorlige følger i forhold til helse, utvikling, modning og skolegang. Vi ser med bekymring på sosiale nettverksspill som er rettet mot barn og unge og som er laget som trening eller rekruttering til pengespill. Det er bra at Hamar-utvalgets forslag om at en tverrfaglig gruppe skal ha ansvaret for å følge utviklingen av sosiale nettverksspill blir videreført.

NFSP har en viktig rolle som vaktbikkje i feltet og som en uavhengig frivillig interesseorganisasjon. Vi tilbyr vårt årlige seminar som en viktig møteplass for kompetanseheving og drøfting av aktuelle problemstillinger. Med seminaret har vi en intensjon om å bidra til dialog, kompetanse- og nettverksbygging. Her møtes de behandlingsfaglige miljøene, forskningsmiljø, interesseorganisasjoner og offentlig myndighet til direkte dialog, oppdatering og utveksling av synspunkter. NFSP har et nært og godt samarbeid med KoRus Øst, Spillavhengighet-Norge, AKAN, Actis og Blå Kors Norge.

NFSP får økonomisk driftstilskudd fra Lotteri- og Stiftelsestilsynet. Foreningen har i dag 13 enkeltmedlemmer og 14 institusjonsmedlemmer. NFSP er registrert i Brønnøysundregistrene og har organisasjonsnummer: 992 115 882.

FORENINGENS FORMÅL ER:

- Spre kunnskap om penge- og nettspillproblematikk med sikte på å redusere problemenes omfang
- Medvirke til å utvikle gode behandlingstilbud
- Være et samarbeidsforum for fagfolk og andre interesserte på feltet
- Påvirke de politisk bestemte rammebetingelsene for pengespill og andre spill med sikte på å redusere problemene
- Gi begrunnede råd inn til offentlig myndighet om spillproblematikk

NFSPs STYRE:

Foreningens styre har i driftsåret bestått av:

- Leder: Ingjerd Meen Lorvik, Seniorrådgiver, psykologspesialist, Borgestadklinikken, Skien
- Nestleder Jarle Wangen, seniorrådgiver, AKAN, Oslo
- Styremedlem: Rune Aune Mentzoni, Associate professor, Psykologisk Fakultet, UiB
- Sekretær: Magnus Eidem, spesialrådgiver, sosionom, KoRus Øst
- Styremedlem Ann-Elisabeth Sandnes, sosionom, Lade Behandlingscenter, Trondheim
- Styremedlem: Gro Tepstad, avd.leder, Kirkens Sosialtjeneste, Stavanger
- Styremedlem: Pål Fylling Helland, psykolog, Oppfrisk, Oslo

- Kassererfunksjon: Birgith Vedahl Ullnæss

STYRETS ARBEIDSPLAN 2016-2017

- Arrangere seminar 2017 og årsmøte 2016-2017
- Være høringsinstans for relevante saker som angår feltet og gi faglig begrunnede råd om spillproblematikk
- Samarbeide med organisasjoner innen feltet
- Følge utviklingen i spillmarkedet og holde oss orientert om konsekvenser, omfang og behandlingstilbud
- Bidra til å øke kompetanse og fagutvikling innen feltet
- Utdele NFSPs pris for viktige bidrag innen feltet
- Gjøre tiltak for å markedsføre NFSP og rekruttere nye medlemmer
- Utrede om NGSP skal fortsette å være en medlemsorganisasjon

SEMINARET:

Seminaret 2016 ble holdt i dagene 14.06.16-15.06.16 på First Hotel Victoria, Hamar. Det var 69 deltakere. Innleggene belyste spillpolitikk, ulike fagtema, forskning, oppdatering fra Lotteritilsynet, Hjelpelinjen og Spilleavhengighet-Norge, samt at det ble orientert om Regjeringens spillpolitikk. Videre ble det orientert om utviklingen av ny behandlingsmanual, problemspilling blant unge i Sverige, ny samtaleguide om dataspill, Norsk Tippings direkte

kontakt med risikospillere, ny befolkningsstudie om omfanget av penge- og dataspillproblemer i Norge samt om identitet, kjønn og homoseksualitet i dataspill. Etter første seminar dag var deltakerne invitert til Norsk Tippings lokaler på Hamar for omvisning og orientering om selskapets aktivitet.

NFSPs PRIS FOR GODT ARBEID INNEN FELTET:

Prisen ble i 2016 gitt til Arni Thor Høskuldsson som på en personlig og beundringsverdig måte har fortalt åpent om sin spilleavhengighet. NFSP er opptatt av at de personlige historiene må fortelles for at folk skal forstå dimensjonene i denne avhengigheten. Høskuldssons historie, fortalt i programmet Luksusfellen på TV3, gjorde inntrykk på svært mange og har hjulpet andre spilleavhengige til ikke bare å kjenne seg igjen men også til å få håp om at endring er mulig. Prisen består av et litografi og en pengesum på 5000 kroner.

ÅRSMØTET:

Årsmøtet 2016 – 2017 ble holdt på Hamar den 14.06.16 med 11 medlemmer til stede. Leder Ingjerd Meen Lorvik ønsket velkommen. Magnus Eidem ble valgt som referent og Elsa Kvam og Pernille Huseby ble valgt til å underskrive protokollen. Årsmelding, regnskap, budsjett og arbeidsplan ble gjennomgått og godkjent/vedtatt. Det var et innkommet forslag om at styret skal utrede hvorvidt NFSP skal fortsette å være en medlemsorganisasjon. Det ble vedtatt at saken skal legges fram på årsmøtet neste år.

Valgkomiteen ved Turid Strand Susegg og Øystein Bjørke Olsen la fram valgkomiteens forslag som ble enstemmig vedtatt. Birgith Vedahl Ullnæss takket nei til gjenvalg og gikk ut av styret. Jarle Wangen og Pål Fylling Helland ble begge gjenvalgt som styremedlemmer. Ann Elisabeth Sandnes ble valgt som nytt styremedlem. Turid Strand Susegg ønsket ikke gjenvalg til valgkomiteen. Birgith Vedahl Ullnæss ble nytt medlem i valgkomiteen. Lill Johansen ble gjenvalgt som revisor.

STYREMØTER:

Styret konstituerte seg og hadde sitt første møte 19.08.16 i Oslo. I perioden har det vært avholdt fem ordinære styremøter. Styremøtene har i hovedsak blitt avholdt i lokalene til AKAN i Oslo. Styret har i perioden behandlet 32 saker.

NFSPs ØKONOMI:

NFSP baserer sin økonomi på medlemskontingent, seminaravgift og søker støtte fra Lotteritilsynet. Medlemskontingenten er differensiert og enkeltstående personlige medlemmer betaler 100 kroner og institusjonsmedlemmer 1000 kroner. Som tidligere år, viser det seg vanskelig å inndrive betaling av kontingent fra institusjonsmedlemmene. NFSP søkte Lotteritilsynet om 200 000 kroner som støtte til driftstilskudd til frivillige organisasjoner for spilleavhengige og andre grupper som retter sitt arbeid mot problematisk spilleatferd og ble tilgodesett med 200 000 kroner. Dette har muliggjort bl.a. å ha et svært lavt prisnivå på seminaret. Den økonomiske situasjonen er i dag slik at foreningen ikke har utestående gjeld og at økonomien må betegnes som tilfredsstillende.

ANDRE AKTIVITETER:

04.10.16: Mottakelse i anledning at Torbjørn Almlid gikk av som

Administrerende direktør for Norsk Tipping, leder Ingjerd Meen Lorvik ble invitert.

25.10.16: Lotteritilsynets Spillansvarskonferanse. Leder Ingjerd Meen Lorvik deltok med orienterende innlegg om NFSP

21.03.17:Kronikk i Dagbladet: «Øk vernet av spillerne» v/Mina Gerhardsen, Actis, Jan Elverum, Blå Kors og leder Ingjerd Meen Lorvik

06.04.17: Norsk Tippings årsmøte, Ekeberghallen, Oslo, leder Ingjerd Meen Lorvik deltok.

07.04.17: Kontaktmøte Norsk Tipping. Styremedlemmene Jarle Wangen, Magnus Eidem, Ann Elisabeth Sandnes og leder Ingjerd Meen Lorvik deltok.

10.04.17: Invitasjon fra Universitetet i Bergen, Psykologisk Fakultet til deltakelse i brukergruppe i forskningsprosjekt, Risk factors for Gambling Problems. Leder Ingjerd Meen Lorvik deltar.

23.04.17-25.04.17: Studietur for NFSPs styre til Helsinki, Finland. Representant for KoRus Øst, Øystein Bjørke Olsen deltok sammen med styremedlemmene Ann Elisabeth Sandnes, Jarle Wangen, Magnus Eidem, Gro Tepstad, Rune Mentzoni og Ingjerd Meen Lorvik.

08.05.17: Høringssvar til Lotteritilsynet: Endring i forskrift om lotterivirksomhet om bord på norske skip i rute mellom norsk og utenlands havn.

29.05.17-31.05.17:SNSUS 2017, konferanse Odense: Ann Elisabeth Sandnes og Ingjerd Meen Lorvik deltok som representanter for NFSP

03.08.17: Høringssvar til Kulturdepartementet: Forslag til endring i pengespilloven §10

03.08.17: Høringssvar til Lotteritilsynet: Endring i regelverket for poker NM

Skien 28.08.17

Ingjerd Meen Lorvik
Leder NFSP

Postadresse: NFSP v/leder Ingjerd Meen Lorvik, Breidablikkvn. 24, 3711 Skien.